

938

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 lipca 2001 r.

w sprawie określenia wielkości środków własnych domu maklerskiego w zależności od rozmiarów wykonywanej działalności oraz maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do środków własnych.

Na podstawie art. 60 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. Nr 118, poz. 754 i Nr 141, poz. 945, z 1998 r. Nr 107, poz. 669 i Nr 113, poz. 715 oraz z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 702 i 703, Nr 94, poz. 1037, Nr 103, poz. 1099, Nr 114, poz. 1191, Nr 116, poz. 1216 i Nr 122, poz. 1315) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wielkość środków własnych domu maklerskiego, w zależności od rozmiarów wykonywanej działalności domu maklerskiego, zwanych dalej „kapitałem własnym”,
- 2) maksymalną wysokość zaciągniętych przez dom maklerski kredytów, pożyczek i wyemitowanych przez dom maklerski dłużnych papierów wartościowych w stosunku do wielkości środków własnych na prowadzenie działalności.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi — rozumie się przez to ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi,
- 2) domu maklerskim — rozumie się przez to, niebędący bankiem, podmiot prowadzący działalność maklerską, o którym mowa w art. 29 ust. 1 ustawy — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, oraz zagraniczną osobę prawną prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 42 ustawy — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi,
- 3) kapitale własnym — rozumie się przez to:
  - a) w przypadku podmiotu prowadzącego działalność maklerską, o którym mowa w art. 29 ust. 1 ustawy — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi — kapitał własny określony zgodnie z zasadami określonymi w przepisach regulujących szczególne zasady rachunkowości domów maklerskich i jednostek organizacyjnych banków, w ramach których jest prowadzona działalność maklerska,
  - b) w przypadku zagranicznej osoby prawnej prowadzącej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską w formie oddziału, na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 42 ustawy — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi — fundusz na działalność maklerską wydzielony z kapitałów (funduszy) własnych zagranicznej osoby prawnej prowadzącej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską na podstawie zezwolenia, powiększony o fundusze rezerwowe oraz zyski oddziału i pomniejszony o straty oddziału.

§ 3. Kapitał własny nie może być mniejszy niż:

- 1) suma niepodzielonego zysku z lat ubiegłych, zysku netto z bieżącej działalności, różnic kursowych z przeliczenia oddziałów zagranicznych, dwukrotności niepokrytej straty z lat ubiegłych i dwukrotności straty netto z bieżącej działalności, pomniejszona o dwukrotność kapitałów rezerwowych i dwukrotność kapitału zapasowego, z zastrzeżeniem § 4, oraz
- 2) suma kapitału zapasowego, kapitałów rezerwowych, różnic kursowych z przeliczenia oddziałów zagranicznych, niepodzielonego zysku z lat ubiegłych, zysku netto z bieżącej działalności i 1/4 sumy limitów maksymalnej wysokości należności domu maklerskiego od klientów z tytułu zawartych transakcji, przyznanych poszczególnym klientom przez dom maklerski, pomniejszona o niepokrytą stratę z lat ubiegłych i stratę netto z bieżącej działalności.

§ 4. Dom maklerski jest obowiązany posiadać kapitał własny w wysokości zapewniającej utrzymanie:

- 1) kapitału netto, na poziomie ustalonym w rozporządzeniu, obliczonego w sposób określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia,
- 2) stopy zabezpieczenia, na poziomie ustalonym w rozporządzeniu, obliczonej w sposób określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia,
- 3) wskaźnika należności, na poziomie ustalonym w rozporządzeniu, obliczonego w sposób określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia,
- 4) bieżącego poziomu zaangażowania, obliczonego w sposób określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia, w wysokości równej lub niższej od maksymalnego poziomu zaangażowania.

§ 5. Wysokość kapitału netto nie może być, z zastrzeżeniem § 6, mniejsza niż:

- 1) 150 000 zł — w przypadku prowadzenia działalności określonej w art. 30 ust. 2, 2a i 2b ustawy — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi,
- 2) 20 000 zł — w przypadku prowadzenia wyłącznie działalności określonej w art. 30 ust. 2 pkt 5 ustawy — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi.

§ 6. Bieżąca wysokość kapitału netto nie może wynosić mniej niż suma minimalnej wysokości kapitału netto i wysokości środków pieniężnych stanowiących zabezpieczenie wierzytelności z tytułu udzielonych pożyczek papierów wartościowych, inwestowanych przez dom maklerski na zasadach, o których mowa w § 9 i 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1999 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, trybu i warunków pożyczania papierów wartościowych z udziałem domów maklerskich, banków prowadzących dzia-

talność maklerską oraz banków prowadzących rachunki papierów wartościowych (Dz. U. Nr 110, poz. 1269).

§ 7. 1. Stopa zabezpieczenia nie może wynosić, z zastrzeżeniem ust. 2, mniej niż 8%.

2. W ciągu pierwszego roku prowadzenia działalności maklerskiej stopa zabezpieczenia, o której mowa w ust. 1, nie może wynosić mniej niż 14%.

§ 8. Wskaźnik należności, liczony w sytuacji, gdy bieżąca wysokość kapitału netto jest większa od minimalnej wysokości kapitału netto, o której mowa w § 5, powinien wynosić nie więcej niż 3.

§ 9. 1. Maksymalny poziom zaangażowania domu maklerskiego ustala się jako:

- 1) osiemdziesięciokrotność bieżącego kapitału netto — w pierwszym roku działalności,
- 2) stukrotność bieżącego kapitału netto — w drugim roku działalności,
- 3) studwudziestokrotność bieżącego kapitału netto — w trzecim roku i następujących latach działalności.

2. W przypadku domu maklerskiego, powstałego w wyniku połączenia dwóch lub więcej domów maklerskich, na potrzeby obliczania maksymalnego poziomu zaangażowania, za początek okresu prowadzenia działalności maklerskiej uważa się:

- 1) termin rozpoczęcia działalności maklerskiej przez dom maklerski posiadający w chwili łączenia największy kapitał własny,
- 2) termin rozpoczęcia działalności maklerskiej przez dom maklerski dłużej prowadzący działalność maklerską — w przypadku gdy kapitały własne łączących się domów maklerskich są równe.

3. W przypadku domu maklerskiego będącego spółką akcyjną, do której wniesiono wkład niepieniężny w postaci przedsiębiorstwa maklerskiego prowadzonego uprzednio przez bank w ramach organizacyjnej i finansowo wydzielonej jednostki, na potrzeby obliczania maksymalnego poziomu zaangażowania, za początek okresu prowadzenia działalności maklerskiej uważa się termin rozpoczęcia działalności maklerskiej przez ten bank.

4. Sposoby określania terminów, o których mowa w ust. 2 lub 3, stosuje się odpowiednio przy obliczaniu stopy zabezpieczenia.

§ 10. Bieżącą wysokość kapitału netto, stopę zabezpieczenia, wskaźnik należności oraz maksymalny i bieżący poziom zaangażowania dom maklerski ustala na koniec każdego dnia roboczego — według stanu na poprzedni dzień roboczy.

§ 11. Relację, o której mowa w § 3 pkt 1, dom maklerski wylicza raz w miesiącu — według stanu na ostatni dzień roboczy danego miesiąca.

§ 12. Wyceny instrumentów finansowych, o których mowa w § 1 pkt 4 załącznika nr 1 do rozporządzenia, oraz instrumentów finansowych klientów dokonuje się zgodnie z zasadami zawartymi w przepisach określających szczególne zasady rachunkowości domów maklerskich.

§ 13. Wysokość zaciągniętych przez dom maklerski kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych przez niego dłużnych papierów wartościowych nie może przekroczyć trzykrotności środków własnych na prowadzenie działalności, o których mowa w art. 41a ustawy — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi.

§ 14. Do zagranicznej osoby prawnej prowadzącej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską w formie oddziału, na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 42 ustawy — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, nie stosuje się przepisów § 3 pkt 1 i § 13. Oddział taki nie może zaciągać zobowiązań podporządkowanych.

§ 15. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1998 r. w sprawie określenia minimalnej wielkości środków własnych domu maklerskiego oraz maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do środków własnych (Dz. U. Nr 163, poz. 1156 i z 1999 r. Nr 110, poz. 1272).

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Buzek*

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2001 r. (poz. 938)

Załącznik nr 1

SPOSÓB OBLICZANIA KAPITAŁU NETTO

§1. Kapitał netto równa się sumie:

- kapitału własnego,
- wynikającego z rozrachunków rynkowych wyniku na otwartych we własnym imieniu i na własny rachunek pozycjach kontraktów terminowych,
- zobowiązań podporządkowanych,
- wielkości wpłat wniesionych w ciągu roku obrotowego do systemu rekompensat, o którym mowa w art. 118 ust. 1 ustawy — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi,

pomniejszonej o:

- 1) wartość udzielonych gwarancji, poręczeń, kaucji, zabezpieczeń i pożyczek, z wyłączeniem pożyczek środków pieniężnych na zakup papierów wartościowych oraz pożyczek papierów wartościowych udzielanych na podstawie odrębnych przepisów,
- 2) wynikającą z umowy wartość papierów wartościowych, które są przedmiotem zobowiązania do ich nabycia, przemnożoną przez wagę 0,6 — w przypadku zawarcia umowy o subemisję inwestycyjną,

- 3) wartość aktywów o niskiej płynności,
- 4) wartość instrumentów finansowych będących własnością domu maklerskiego, przemnożoną przez odpowiadające im wagi, z wyłączeniem papierów wartościowych stanowiących przedmiot wymaganych depozytów zabezpieczających dla otwartych we własnym imieniu i na własny rachunek pozycji kontraktów terminowych, papierów wartościowych stanowiących przedmiot wymaganego depozytu zabezpieczającego dla każdej otwartej pozycji wystawcy opcji lub warrantu oraz papierów wartościowych stanowiących przedmiot wymaganych zabezpieczeń pożyczek papierów wartościowych, ustanowionych zgodnie z § 22 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia, o którym mowa w § 6 niniejszego rozporządzenia,
- 5) bieżącą kwotę środków pieniężnych i wartość papierów wartościowych stanowiących wymagane depozyty zabezpieczające dla otwartych we własnym imieniu i na własny rachunek pozycji kontraktów terminowych,
- 6) bieżącą kwotę środków pieniężnych i wartość papierów wartościowych stanowiących wymagany depozyt zabezpieczający — dla każdej otwartej pozycji wystawcy opcji lub warrantu.

§ 2. 1. Zobowiązaniami podporządkowanymi są zobowiązania, których okres wymagalności, w momencie ich powstania, jest dłuższy niż trzy lata i co do których wierzyciel zobowiązał się nieodwołalnie do tego, aby w razie otwarcia likwidacji lub ogłoszenia upadłości podmiotu prowadzącego dom maklerski jego roszczenia zostały zaspokojone w ostatniej kolejności.

2. Umowa pożyczki, w wyniku której powstają zobowiązania podporządkowane, nie może przewidywać zabezpieczeń zwrotu pożyczki udzielonych przez dom maklerski ani dopuszczać możliwości odstąpienia od niej przed upływem okresu wymagalności.

3. Wielkość zobowiązań podporządkowanych, uwzględnianych w rachunku kapitału netto, nie może być wyższa od:

- 1) 2/3 wielkości zobowiązań z tytułu zaciągniętej pożyczki, gdy okres jej wymagalności, ustalony w dniu prowadzenia obliczeń, jest dłuższy niż jeden rok, lecz nie dłuższy niż dwa lata,
- 2) 1/3 wielkości zobowiązań z tytułu zaciągniętej pożyczki, gdy okres jej wymagalności, ustalony w dniu prowadzenia obliczeń, jest nie dłuższy niż jeden rok.

4. Dom maklerski nie może zaliczyć zobowiązań podporządkowanych do kapitału netto w sytuacji, gdy zgodnie z danymi zawartymi w ostatnim sporządzone przed dniem powstania tych zobowiązań sprawozdaniu miesięcznym, o którym mowa w przepisach określających zakres, tryb, formę oraz terminy dostarczania informacji dotyczących działalności i sytuacji finansowej domów maklerskich i banków prowadzących działalność maklerską oraz banków prowadzą-

cych rachunki papierów wartościowych, kapitał własny domu maklerskiego jest mniejszy niż suma niepodzielonego zysku z lat ubiegłych, zysku netto z bieżącej działalności, siedmiokrotności niepokrytej straty z lat ubiegłych i siedmiokrotności straty netto z bieżącej działalności, pomniejszona o siedmiokrotność kapitału zapasowego i siedmiokrotność kapitałów rezerwowych.

§ 3. Aktywami o niskiej płynności są:

- 1) środki trwałe, z zastrzeżeniem § 4 ust. 1 i 2,
- 2) wartości niematerialne i prawne, z zastrzeżeniem § 4 ust. 3,
- 3) rozliczenia międzyokresowe czynne,
- 4) należności przeterminowane, sporne lub dochodzone na drodze sądowej nieobjęte rezerwami, w tym przeterminowane należności od klientów z tytułu zawartych transakcji na papierach wartościowych w imieniu własnym, lecz na rachunek dającego zlecenie,
- 5) weksle, z wyjątkiem weksli własnych wystawianych przez bank lub weksli, w stosunku do których bank pełni rolę indosanta, akceptanta lub poręczyciela — do wysokości poręczenia.

§ 4. 1. Do środków trwałych, o których mowa w § 3 pkt 1, nie zalicza się środków trwałych posiadanych na podstawie umów najmu lub dzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, a zaliczanych do majątku domu maklerskiego.

2. W przypadku zespołów komputerowych zaliczanych do środków trwałych, do aktywów o niskiej płynności zalicza się wartość tych zespołów przemnożoną przez wagę 0,4.

3. W przypadku oprogramowań komputerowych zaliczanych do wartości niematerialnych i prawnych, do aktywów o niskiej płynności zalicza się wartość tych oprogramowań przemnożoną przez wagę 0,4.

§ 5. 1. Poniższym instrumentom finansowym nabytym na własny rachunek w celu realizacji zadań związanych z organizacją rynku regulowanego albo umów o subemisję inwestycyjne lub usługowe odpowiadają następujące wagi:

- 1) akcjom notowanym na urzędowym rynku giełdowym — waga 0,2,
- 2) akcjom notowanym na nieurzędowym rynku giełdowym — waga 0,3,
- 3) akcjom notowanym na nieurzędowym rynku pozagiełdowym — waga 0,4,
- 4) akcjom lub obligacjom objętym w wyniku umowy o subemisję inwestycyjną — waga 0,6 do momentu pierwszego notowania na rynku regulowanym,
- 5) akcjom lub obligacjom objętym w wyniku umowy o subemisję usługową — waga 0,4 do momentu pierwszego notowania na rynku regulowanym,

- 6) innym akcjom — waga 1,0,
  - 7) obligacjom, w przypadku których roszczenia obligatariuszy zostały zabezpieczone w całości, notowanym na rynku regulowanym, wyemitowanym przez podmioty inne niż Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski — waga 0,1,
  - 8) obligacjom, w przypadku których roszczenia obligatariuszy zostały zabezpieczone w części lub nie zostały zabezpieczone, notowanym na rynku regulowanym, wyemitowanym przez podmioty inne niż Skarb Państwa i Narodowy Bank Polski — waga 0,3,
  - 9) innym obligacjom — waga 1,0,
  - 10) dłużnym papierom wartościowym wyemitowanym przez Skarb Państwa — waga 0,05,
  - 11) dłużnym papierom wartościowym wyemitowanym przez Narodowy Bank Polski — waga 0,05,
  - 12) innym instrumentom finansowym — waga 1,0.
2. Poniższym instrumentom finansowym nabytym na własny rachunek w innych celach, niż wymienione w ust. 1, odpowiadają następujące wagi:
    - 1) akcjom i obligacjom notowanym na urzędowym rynku giełdowym — waga 0,7,
    - 2) akcjom i obligacjom notowanym na nieurzędowym rynku giełdowym — waga 0,8,
    - 3) akcjom i obligacjom notowanym na nieurzędowym rynku pozagiełdowym — waga 0,9,
    - 4) dłużnym papierem wartościowym wyemitowanym przez Skarb Państwa — waga 0,05,
    - 5) dłużnym papierem wartościowym wyemitowanym przez Narodowy Bank Polski — waga 0,05,
    - 6) innym akcjom — waga 1,0,
    - 7) innym obligacjom — waga 1,0,
    - 8) innym instrumentom finansowym — waga 1,0.

Załącznik nr 2**SPOSÓB OBLICZANIA STOPY ZABEZPIECZENIA**

§ 1. Stopa zabezpieczenia jest obliczana następująco: $(\text{kapitał netto} : \text{zobowiązania łączne}) \times 100\%$.

§ 2. 1. Zobowiązania łączne, o których mowa w § 1, są równe zobowiązaniom ogółem pomniejszonym o:

- 1) pożyczki zabezpieczone,
- 2) zobowiązania wobec akcjonariuszy powstałe w wyniku objęcia i opłacenia przez nich akcji,
- 3) zobowiązania z tytułu wpłat na poczet nabycia akcji w pierwszej ofercie publicznej lub w publicznym obrocie pierwotnym, wyłącznie w przypadku zawarcia odpowiedniej umowy z bankiem, w którym znajdować się będzie zablokowany rachunek środków pieniężnych klientów z wpłatami na akcje,
- 4) zobowiązania podporządkowane.

2. Przez pożyczki zabezpieczone należy rozumieć pożyczki, dla których zostało prawnie ustalone zabezpieczenie (poręczenie) na majątku strony trzeciej (poręczyciela), obejmujące całą sumę pożyczki.

3. Umowa, o której mowa w ust. 1 pkt 3, powinna zawierać w szczególności wskazanie rachunku bankowego, na którym lokowane będą środki klientów pochodzące z wpłat na akcje, postanowienie o niewypłacie, wykorzystaniu lub dysponowaniu w jakikolwiek sposób, przez dom maklerski, środkami znajdującymi się na tym rachunku oraz zapewnienie, że po prawomocnym zarejestrowaniu oferowanych akcji przez sąd rejestrowy środki pieniężne zostaną bezwarunkowo wypłacone na rzecz emitenta, a wszelkie nadpłacone

kwoty, w przypadku nadsubskrypcji, zwrócone klientom.

4. Zobowiązaniami podporządkowanymi, o których mowa w ust. 1 pkt 4, są zobowiązania, których okres wymagalności, w momencie ich powstania, jest dłuższy niż trzy lata i co do których wierzyciel zobowiązał się nieodwołalnie do tego, aby w razie otwarcia likwidacji lub ogłoszenia upadłości podmiotu prowadzącego dom maklerski jego roszczenia zostały zaspokojone w ostatniej kolejności.

5. Umowa pożyczki, w wyniku której powstają zobowiązania podporządkowane, nie może przewidywać zabezpieczeń zwrotu pożyczki udzielonych przez dom maklerski ani dopuszczać możliwości odstąpienia od niej przed upływem okresu wymagalności.

6. Wielkość zobowiązań podporządkowanych, uwzględnianych w rachunku zobowiązań łącznych, nie może być wyższa od:

- 1) 2/3 wielkości zobowiązań z tytułu zaciągniętej pożyczki, gdy okres jej wymagalności, ustalony w dniu prowadzenia obliczeń, jest dłuższy niż jeden rok, lecz nie dłuższy niż dwa lata,
- 2) 1/3 wielkości zobowiązań z tytułu zaciągniętej pożyczki, gdy okres jej wymagalności, ustalony w dniu prowadzenia obliczeń, jest nie dłuższy niż jeden rok.

7. Dom maklerski nie może zaliczyć zobowiązań podporządkowanych do kapitału netto w sytuacji, gdy zgodnie z danymi zawartymi w ostatnim sporządzo-

nym przed dniem powstania tych zobowiązań sprawozdaniu miesięcznym, o którym mowa w przepisach określających zakres, tryb, formę oraz terminy dostarczania informacji dotyczących działalności i sytuacji finansowej domów maklerskich i banków prowadzących działalność maklerską oraz banków prowadzących rachunki papierów wartościowych, kapitał włą-

sny domu maklerskiego jest mniejszy niż suma niepodzielonego zysku z lat ubiegłych, zysku netto z bieżącej działalności, siedmiokrotności niepokrytej straty z lat ubiegłych i siedmiokrotności straty netto z bieżącej działalności pomniejszona o siedmiokrotność kapitału zapasowego i siedmiokrotność kapitałów rezerwowych.

Załącznik nr 3

SPOSÓB OBLICZANIA WSKAŹNIKA NALEŻNOŚCI

Wskaźnik należności oblicza się według następującego wzoru:

$$WN = (N-Z)/(KN-MKN) \text{ przy } KN > MKN$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

WN — wskaźnik należności,

N — należności od klientów z tytułu zawartych w imieniu domu maklerskiego transakcji na

rachunek klientów, nieopłaconych przez klientów,

Z — zabezpieczenia zawartych w imieniu domu maklerskiego transakcji na rachunek klientów, nieopłaconych przez klientów,

KN — bieżącą wysokość kapitału netto,

MKN — minimalną wysokość kapitału netto, o której mowa w § 5 niniejszego rozporządzenia.

Załącznik nr 4

SPOSÓB OBLICZANIA BIEŻĄCEGO POZIOMU ZAANGAŻOWANIA

Bieżący poziom zaangażowania jest obliczany według następującego wzoru:

$$BPZ = \sum_{i=1}^n (p_i \times m_i) + \sum_{j=1}^k d_j$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

BPZ — bieżący poziom zaangażowania,

p_i — wartość i-tego instrumentu finansowego,

m_i — liczbę i-tego instrumentu finansowego klientów, z wyjątkiem instrumentów finansowych dopuszczonych do publicznego obrotu, zewidencjonowanych na rachunkach, o których mowa w art. 9 ust. 2 ustawy — Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi,

d_j — środki pieniężne j-tego klienta,

$j - 1...k$ — klientów,

$i - 1...n$ — instrumenty finansowe.